

תמיר

דמוגיה שלוחת דסן של הליכוד -

מדיניות צינית של המערך -

זהו מחול השדים סביב השבויים

נגאי כלפיו, והדבר עור לתמיר להמשיך במסע. הוא כינס מסיבת-עיתונאים כדי להשיב לגולדה, זכה לגל חדש של הבלטה עצמית.

עניין השבויים לא ירד מן הכותרות. מכיוון שהמערך לא יכול היה להגיד את האמת בפה מלא — מפני שהוא עצמו הסתבך בסבך עבה של שקרים וסיסמאות דמוגיות — זכה הליכוד בניצחון נוסף, כשהוא מופיע כמגן על השבויים, על ה- גאוה הלאומית ועל הקוממיות המדינית, מול ממשלה עלובה, תבוסתנית, חסרת עמוד-שדרה.

האמת היתה, כמובן, שונה לגמרי. הסיבה האמיתית למהומה היה נסיון

כוחות-המילואים של עיראק ומארוקו, שחנן בסוריה בעת המלחמה.

על היחס היומיומי לשבויים אפשר רק להעלות השערות — והשערות אלה אינן מעודדות.

סערה מצוברקת

על כל זה נוסף, הסבל הנורא של מישי פחות הנעדרים, החיים בין תיקווה ויאוש, ואינם יודעים אם יקריהם חיים או מתים, סובלים או זוכים ביחס סביר. זהו הרקע. קשה לתאר רקע אי פל יותר למושחך פוליטי ודמגוגי. השבוע השתתפו במישחק זה אנשי הלי-

גולדה

תוקעים סכין בגבם!

דה ישראל את הצעותיה להפרי דת-המפוחות בחזית הסורית. כך יוכל כל צד לטעון שנשאר נאמן לעצמו. ישראל לא תפתח במשאומתן ולא תגיש הצעות לפני שהסורים יגישו את רשימות-השבויים, והסורים לא יגישו את הרשימות לפני שנספתח משאומתן. ביצת קולומבוס.

יש ברעיון זה נסיגה אחת מן העמדה הישראלית המקורית: ביקור נציגי הצלב האדום אצל השבויים יידחת בכמה ימים. אולם ויתור זה שקול כנגד החשיבות הי- עצומה שבעצם הגשת הרשימות, שישימו קץ לסבל המישפחות ויבטיחו את חיי ה- שבויים עצמם.

על רעיון זה נערך המישחק הי- מצפוני של מייק ארנון, לפי בקש- תה של גולדה. רוב השרים חייבו את הרעיון. כל החלטה אחרת הי- תה פגיעה חסרת-ימצפון כשבויים ובמישפחות.

המערך כוחד

מדוע לא הסבירה זאת הממשלה, בי- מילים פשוטות ובגילוי-לב? הממשלה פחדה.

היא פחדה, קודם כל, מפני מישפחות השבויים והנעדרים. אלה נמצאות כמצב נורא מזה ארבעה חודשים, ותן מלאות כי- רימון בטרוניות מוצדקות כלפי הממשלה וצה"ל, בגלל הטיפול המחסיר בהן.

במצבם הנפשי, בין ייאוש ותיקווה, אין מישפחות אלה יכולות לדון בעניין בקור- רוח. מה גם שהן נפלו קרבן למישחקים פוליטיים של עסקני-ימים של המערך וה- לפיר, שניסו להשתלט על ציבור אומלל

נוסף של הנרי קיסינג'ר לשבור את הקי- סאן שהשתרר בין ישראל וסוריה, ולהזיז את העניין קדימה.

ברור שהסובלים העיקריים מן הקיפאון הם השבויים. כל עוד נמ" שך הקיפאון, אין הסורים מוסרים את הרשימות. וכך עוד לא נמסרו הרשימות — ממשכה סכנה נר- ראה לאיים על חייו של כל שבוי שנותר בחיים.

ביצת הנרי קולומבוס

מכיוון שקיסינג'ר אינו חי מחסדי ה- עיתונות הישראלית, ואינו חייב להש- תתף במירוץ הדמגוגיה בישראל, הוא יכול להעלות רעיונות מעשיים להצלת השבויים. וזה מה שהוא עשה חשבו.

גישתו היתה אוטינית. הוא העמיד זו מול זו את שתי העמדות הבלתי-מתפשרות: **● עמדת ישראל, שהיא לא תנהל שום משאומתן עם סוריה לפני שזו תגיש את רשימת-השבויים ותסכים לביקור הי- צלב האדום אצלם.** עמדה זו היא הגיונית והומאנית.

● עמדת סוריה, שלא תגיש את רשימת השבויים אלא במהלך משאומתן. לפינני אדמה סורית (או, לפי גירסה אחרת, אחרי שיבת צה"ל לפחות לקו הסגול).

הסורים סבורים שעניין השבויים הוא חלקף שבידיהם, והם מנצלים אותו בלי היסוס. קיסינג'ר ניסה למצוא נוסחה, שכל צד יוכל לקבלה מכרי לזוותר רשמית על עמדתו המוצהרת. כך נודד הרעיון שסוריה תגיש את רשימת השבויים לממשלת ארי- צותיה-חברית באותו רגע שבו תגיש

כוד וחברו הממשלה — כשהם מכנים זה את זה בתוארי-הגנאי הגרועים ביותר. גם אלה וגם אלה צדקו.

גרמה למחול ידיעה שהופיעה בהארץ. נאמר בה שהממשלה "מיתנה" את עמ" דתה בשאלת השבויים. למעשה נאמר ש- הממשלה בגדה בשבויים ושינתה את עמ" דתה לרעתם. תחת לחץ אמריקאי, כבסיס לידיעה שימש סקופ: מוכרי-הממשלה, מי- כאל ("מייק") ארנון, גבר רחבי-מדות ונוח לבריות, ערך מישאל טלפוני בין השרים על הסכמתם לשינוי העמדה.

זה הספיק כדי לפתוח המחול. מבלי לחכות לביוררים נוספים, קפץ שמואל תמיר על העגלה. תוך שימוש לי- רעה של שיטות פרלמנטריות, שהומצאו בי- שתי הכנסות האחרות למען מטרת חי- ביות יותר, ניצל ויכוח על נושא אחר, כדי לזרוק לחלל הכנסת את האישום הנורא ש- הממשלה בגדה בשבויים. תמיר הוא מומחה לפיברוק סערות, תוך שיתוף-פעולה עם העיתונאים. במיקרה זה היתה מובטחת לו תמיכת הארץ, שגילה את הסקופ, וחברי המערך נפלו לתוך המלכודת.

הסערה התפתחה כמתוכנן. השר שנגע לעניין (הבלתי-חשוב לגמרי) שעמד על סדר-היום היה שלמה הילל, שאין לו הי- כושר להשיב מלחמה שעה בסערה כזאת, ותשובתו היתה מגומגמת.

התוצאה: פירסום רבתי לשמוי אל תמיר, כמגן השבויים. הוא דפק את שותפו-יריבו בניכוד, שגא היו כה רזיזים, ואת מנחם בגין, שיש לו מעצורים מוסריים בנושא זה.

במשך כמה ימים רכב תמיר על גל של עירסות. גולדה מאיר פירסמה כמה דברי-

מזמן לא ראתה המדינה הצגה כה מי- בישה של דמוגיה צינית על חשבון החיים והסבל של הולת — כמו מחול- השדים שנערך השבוע סביב השבויים הישראליים בסוריה.

במרכז המחול הזה עמדו, חסרי- ישיע וחפרי-אונים, האנשים האומי- דלים ביותר בעולם: השבויים הי- ישראליים.

כל שבוי הוא אדם מוכה-גורל. הוא מופ- קר לחסד ולשבט בידי שוביו. נוסף על סבלותיו הפיזיים, הוא סובל מהרגשת- אשמה (לרוב בלתי-מוצדקת) בגלל עצם נפילתו בשבי. הוא מושפל, הוא חש בהש- פלה בכל נימי נפשו.

כזהו מצבו של השבוי במיקרה הטוב ביותר, כשהוא מוחזק במדינה הממלאה פחות או יותר אחרי הוראות אמנת-ז'נבה. מצב הישראליים בסוריה חמור יותר לאין עורר.

סוריה מתעלמת מן האמנה הנוגעת לשי- כויים — בטענה שישראל עצמה מתעלמת מאמנת ז'נבה הנוגעת לייחס לאוכלוסיה האזרחית בשטחים כבושים.

יתר על כן: עצם מיספרם וי- זהותם של השבויים הישראליים נשמר בסוד. בוד זה מהווה סכנה לחייו של כל שבוי, רק שבוי שעל קיומו נמסר רשמית, יבול להיות כסוה שלא יפגעו בו — מאחר שי- סוריה תצטרך להחזיר, כיום מן הימים.

סוריה עצמה הדליפה בצינורות שונים מיספרים שונים. פעם דובר על 100, פעם דובר על 28, פעם הושמעו רמזים קודרים עוד יותר, בתוספת האשמות כלפי חיילי